

**GHIDUL PARLAMENTARULUI
MEMBRU AL DELEGAȚIEI PERMANENTE
LA UNIUNEA INTERPARLAMENTARĂ (UIP)**

**Direcția generală afaceri externe și protocol
Direcția pentru relații cu organizațiile internaționale și UE**

- decembrie 2024 -

CUPRINS

- Prezentare generală
- Componentă
- Reuniuni și alte activități
- Structură organizatorică și funcționare
- Participarea parlamentarilor români la UIP

Inter-Parliamentary Union

For democracy. For everyone.

UNIUNEA INTERPARLAMENTARĂ

Prezentare generală

UIP este organizația mondială a parlamentelor naționale, conform articolului 1 al Statutului organizației. A fost înființată în anul 1889 și reprezintă un forum al dialogului parlamentar pentru pace, cooperare între popoare și democrație. În acest scop, UIP:

- încurajează schimburile de experiență între parlamente și parlamentari;
- abordează problemele de interes internațional și își exprimă punctul de vedere cu privire la aceste chestiuni, în scopul de a stimula implicarea activă a parlamentelor și parlamentarilor;
- contribuie la apărarea și promovarea drepturilor omului, care constituie un factor esențial pentru democrația parlamentară și dezvoltare, în general.

UIP împărtășește, promovează obiectivele Organizației Națiunilor Unite și lucrează în strânsă colaborare cu aceasta. De asemenea, UIP colaborează cu organizațiile regionale interparlamentare și cu organizațiile internaționale guvernamentale și neguvernamentale care împărtășesc aceleași idealuri.

Principalele domenii de activitate ale UIP sunt: democrația reprezentativă și parlamentele puternice, pacea și securitatea internațională, dezvoltarea durabilă, drepturile omului și dreptul internațional umanitar, femeile în viața politică și împuternicirea tinerilor.

Strategia UIP pentru 2022-2026 se aliniază cu cinci tendințe majore care vor continua să influențeze agenda globală în următorii ani:

- Combaterea schimbărilor climatice ca o amenințare globală urgentă;
- Abordarea inegalităților sociale și economice, inclusiv a decalajului digital;
- Restaurarea încrederii în instituții și sprijinirea parlamentelor în reprezentarea eficientă a cetățenilor;
- Menținerea și consolidarea progreselor în democrație, drepturile omului și dezvoltare;
- Promovarea păcii și securității globale.

Componentă

În prezent, sunt 181 de parlamente naționale membre ale UIP și 13 membri asociați (între care Parlamentul European, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, Adunarea Parlamentară a Francofoniei, Adunarea Parlamentară a Cooperării Economice a Mării Negre, Parlamentul Latino-American).

Majoritatea membrilor sunt afiliați la unul din cele 6 grupuri geopolitice active, din cadrul UIP. La reuniunile UIP participă, cu statut de observator, numeroase adunări, asociații și rețele parlamentare, agenții, fonduri și programe din sistemul Națiunilor Unite, organizații internaționale interguvernamentale sau non-guvernamentale etc.

Reuniuni și alte activități

Sesiunile de primăvară se organizează în diferite țări, membre ale UIP, pentru a permite participanților să intre în contact cu diverse realități naționale.

Sesiunile de toamnă sunt organizate, de regulă, la Geneva.

Conferințele specializate, sesiunile de informare, seminariile sunt uneori organizate în colaborare cu alte parlamente și/sau organizații internaționale.

Anual, UIP organizează, în colaborare cu ONU, Audierile parlamentare la Națiunile Unite, cu ocazia sesiunii Adunării Generale a Națiunilor Unite, precum și reuniuni parlamentare ce au loc în marja Sesiunii Comisiei ONU pentru statutul femeilor.

De asemenea, UIP organizează anual, în colaborare cu Parlamentul European, sesiunea Conferinței parlamentare privind Organizația Mondială a Comerțului (OMC). Conferința, organizată încă din anul 2002, ca mecanism permanent al controlului parlamentar asupra activității OMC, reprezintă, de fapt, dimensiunea parlamentară a acestei organizații interguvernamentale.

Structură organizatorică și funcționare

Adunarea este principalul organism constitutiv al UIP, care exprimă opinia organizației cu privire la multiple aspecte politice și care reunește parlamentarii în vederea studierii problemelor internaționale și pentru a face recomandări în scopul soluționării acestora. Numărul de membri ai unei delegații naționale și numărul de voturi de care aceasta dispune (diferit de numărul de membri) sunt stabilite după formule care au drept punct de pornire numărul populației țării respective. Voturile pot fi acordate diferențiat, în funcție de opțiunile politice ale membrilor delegației.

Cele 4 comisii permanente ale UIP asistă Adunarea în activitatea sa; sunt organe de lucru plenare, în care fiecare țară participă cu maximum doi parlamentari (un membru și un supleant), având dreptul la 1 vot:

- Comisia pentru pace și securitate internațională;
- Comisia pentru dezvoltare durabilă, finanțe și comerț;
- Comisia pentru democrație și drepturile omului;
- Comisia pentru Națiunile Unite.

Consiliul Director al UIP reprezintă organismul cu atribuții absolute în procesul de luare a deciziilor. Fiecare parlament național membru participă cu câte trei parlamentari (bărbați și femei), reprezentând partide politice diferite. Consiliul decide asupra bugetului UIP, programului anual al UIP și asupra admiterii sau suspendării ca membru, membru asociat al UIP și observatori. Delegațiilor formate exclusiv din parlamentari de același sex li se restricționează dreptul de vot (nu pot exprima decât 2 din cele 3 voturi de care dispun în mod normal).

Comitetul Executiv este organismul care se ocupă de problemele administrative ale UIP și oferă sprijin Consiliului Director în activitatea sa. Acesta este alcătuit din: președintele UIP (președinte ex officio), președinta Biroului Femeilor Parlamentare (membră ex officiu) și 15 membri din partea diferitelor parlamente naționale, reprezentând toate grupurile geo-politice.

Președintele Uniunii Interparlamentare este ales de Consiliul Director, pentru un mandat de 3 ani, fără posibilitatea reînnoirii acestuia.

În cadrul UIP funcționează, ca structuri specifice cu o compoziție restrânsă, diverse comitete și grupuri de lucru, având reguli proprii de funcționare: Comisia pentru drepturile omului pentru parlamentari, Comisia pentru problemele Orientului Mijlociu, Grupul facilitatorilor pentru Cipru, Comisia pentru promovarea respectului pentru dreptul internațional umanitar, Grupul de lucru privind cooperarea dintre UIP și ONU, Grupul consultativ privind sănătatea, Subcomisia pentru finanțe, Grupul pentru parteneriatul de gen, Grupul consultativ la nivel înalt pentru combaterea terorismului și a extremismului violent. Acestea sunt mandatate să examineze subiecte de maxim interes pentru comunitatea parlamentară internațională, pentru care se încearcă identificarea unor soluții prin intermediul mecanismelor diplomației parlamentare. Ele se întrunesc în cadrul sesiunilor ordinare ale UIP, dar și separat.

Forumul Femeilor Parlamentare este mecanismul de coordonare a femeilor parlamentare participante la sesiunile UIP. A început să funcționeze în anul 1975, iar din 1999 a devenit organ de lucru al UIP, consacrat ca atare (cu denumirea inițială de *Reuniune a Femeilor Parlamentare*) prin Statutul și Regulamentul Uniunii.

Forumul Tinerilor Parlamentari a fost înființat în 2013 și este cel mai nou organ permanent al UIP reunind parlamentari cu vârste de până la 45 de ani. Forumul are rolul de a coordona pozițiile și acțiunile tinerilor parlamentari

în raport cu agenda și activitățile UIP, asigurându-se că acestea reflectă interesele, nevoile și problemele specifice tinerei generații.

Cele două Forumuri se întrunesc de două ori pe an, cu ocazia sesiunilor ordinare ale UIP.

Grupurile geopolitice dețin un rol important în funcționarea UIP. Parlamentele membre ale UIP fac parte din grupuri geo-politice, structuri care își stabilesc propriile statute, regulamente și bugete. Ele se reunesc pe parcursul sesiunilor UIP, în scopul adoptării unor poziții unitare și al coordonării demersurilor membrilor lor în raport cu problematica Uniunii. În cadrul UIP funcționează șase grupuri geo-politice: Grupul 12 Plus (din care face parte și România alături de alte 46 de state), Grupul Asia-Pacific, Grupul Arab, Grupul African, Grupul Latino-American și Grupul Eurasia. Grupurile geo-politice reprezintă mecanismul principal prin care grupurile naționale își pot promova interesele specifice (inițiative și propuneri privind agenda și funcționarea organizației și candidaturile pentru structurile decizionale și de lucru, altele decât cele plenare).

Fiecare grup decide, conform structurii sale, asupra propriilor metode de lucru, care să-i eficientizeze activitatea în cadrul UIP. Fiecare grup geopolitic trebuie să informeze Secretariatul UIP asupra compoziției sale, persoanelor aflate la conducere și regulilor de procedură. De asemenea, fiecare grup își desemnează un reprezentant pentru funcția de vicepreședinte al UIP, din cadrul membrilor Comitetului Executiv.

Secretariatul UIP este responsabil, între altele, cu punerea în practică a programului de activități al Uniunii, în conformitate cu deciziile organelor statutare, precum și cu menținerea relațiilor dintre UIP și alte organizații internaționale.

Secretarul general al organizației este numit de Consiliul Director, pentru un mandat de patru ani, care poate fi reînnoit.

Asociația Secretarilor Generali de Parlamente (ASGP) este un organism consultativ al Uniunii Interparlamentare. Membrii ASGP sunt Secretari generali și Secretari generali adjuncți ai parlamentelor membre UIP sau ai uniunilor parlamentare. Secretarii generali și Secretarii generali adjuncți ai adunărilor parlamentare internaționale au statut de membru asociat.

ASGP se întrunește cu ocazia sesiunilor de primăvară și toamnă ale UIP, își desfășoară activitatea potrivit unui Regulament și unor Metode de lucru proprii și se administrează autonom.

Bugetul UIP - Uniunea este finanțată direct de membrii săi, din fonduri publice. Pentru anumite activități (îndeosebi cooperarea tehnică), UIP primește și sprijin financiar extern.

Limbile oficiale ale UIP sunt engleza și franceza. Interpretarea simultană a dezbaterilor este asigurată de UIP în cele două limbi oficiale, precum și în spaniolă, arabă, rusă și chineză.

Sediul UIP este la Geneva. La sediul ONU din New York funcționează Biroul Observatorului permanent al UIP pe lângă Națiunile Unite, însărcinat cu realizarea contactelor cu sistemul Națiunilor Unite și cu Misiunile permanente ale țărilor membre, precum și cu acordarea de sprijin administrativ parlamentarilor care participă la lucrările Adunării Generale.

Website: www.ipu.org

Participarea parlamentarilor români la UIP

Parlamentul României este membru al UIP din anul 1891. Contribuția delegației române a fost remarcabilă încă de la începutul prezenței în organizație. Această activitate s-a reflectat în organizarea Conferinței interparlamentară a UIP la București în anul 1931.

O a doua Adunare Generală a UIP în România, și singura găzduită de un stat din Europa Centrală și de Est după 1989, a avut loc în anul 1995.

În prezent, la 133 de ani de la afiliere, Parlamentul României continuă să fie unul din cei mai activi membri din regiune.

În perioada 2014 - 2017 Camera Deputaților a organizat anual, în colaborare cu UIP, seminare regionale pe teme-cheie de pe agenda UIP precum dezvoltarea durabilă, combaterea violenței împotriva femeilor și drepturile omului.

Președintele UIP, Secretarul General, experți ai agențiilor ONU și ai altor organisme specializate, parlamentari din peste 20 de țări au venit la București pentru a dezbate, alături de parlamentari români, care sunt cele mai eficiente acțiuni la nivel legislativ pentru protejarea drepturilor omului, combaterea schimbărilor climatice, sprijinirea atingerii obiectivelor Agendei 2030, combaterea violenței împotriva femeilor și respectarea drepturilor omului.

De altfel, în 2016, cu ocazia aniversării a **125 de ani de la afilierea Parlamentului României la UIP**, a fost adoptată o Declarație privind sprijinirea ODD-urilor de către legislativul român.

Prin acțiunile întreprinse pentru realizarea acestui obiectiv-far al UIP, Parlamentul României a devenit exemplu de bune practici și are potențialul de a deveni punct de referință la nivel regional.

Grupul Român al Uniunii Interparlamentare (GRUI)

GRUI împărtășește principiile UIP, urmărind participarea parlamentarilor români la activitatea organizației, colaborarea activă a acestora cu parlamentarii celorlalte state în vederea promovării idealurilor și principiilor de libertate și democrație și a dezvoltării instituțiilor reprezentative.

GRUI este alcătuit din toți membrii Parlamentului României, deputați și senatori, și din foști parlamentari români care au avut contribuții remarcabile la activitatea UIP, în calitate de membri de onoare.

Membrii delegației Parlamentului României la UIP sunt nominalizați, de regulă, dintre membrii Comitetului Director al Grupului Român al Uniunii Interparlamentare (GRUI) sau, în anumite cazuri, dintre alți membri ai GRUI, în funcție de specificul activităților.

Structura politică a delegațiilor GRUI se stabilește pe baza unui algoritm care funcționează la nivelul Grupului.

Comitetul Director al GRUI, ales de plenul Grupului este format din 25 de membri, senatori și deputați, reflectând în mod corespunzător spectrul politic parlamentar și proporția dintre numărul deputaților și cel al senatorilor.

Președinția GRUI este asigurată de Camera Deputaților/Senat.

Biroul Executiv al GRUI este alcătuit din șase membri ai Comitetului Director: președinte, doi vicepreședinți, doi secretari și un trezorier.

Delegațiile la reuniunile UIP trebuie să reflecte algoritmul politic și să includă parlamentari de ambele sexe. Delegațiile GRUI la Adunările generale pot fi formate din maximum 8 parlamentari cu drept de vot.